

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 24. De requisitis ad statum Religiosorum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

nes humanæ, quæ liberum agentis consensum requirunt. Vnde fit, vt si constet sufficienter Prælatum tantum finxisse, nec in cõtionem huiusmodi commutandi, commutationem esse nullam. Similiter si contigerit ipsum deceptum fuisse, siue exponendo ei falsum, siue tacendo ei verum: per talem enim fraudem & errorem dispensatio aut commutatio est inuoluntaria: quandoquidem Prælatus non esset dispensaturus aut commutaturus, si veritas fuisset ei expressa, aut res sine fallitate narrata. Videndus est Suarez in sæpe memorato lib. 6. cap. 27.

361. Vbi inter cætera habet sub finem, necessarium quidem esse dispensantis voluntatem sufficientibus signis manifestari exterius, quoniam ea non potest aliter innotescere & operari inter homines: attamen nullam formam præscriptam esse, à qua dispensationis aut commutationis validitas pendeat; neque id fuit necessarium, sed relinqui potuit arbitrio Prælati: quem nihilominus est contentan eum verbis potius, quam alio signo vti, tanquam institutus ad aperienda aliis animi nostri sensa. Quam doctrinam habet Palud. in 4. distinct. 38. quæst. 4. art. 4. concl. 2. & post eum D. Anton. 2. part. tit. 11. cap. 11. §. nono. & Syluester in verbo *Votum*, 4. quæst. 8. dicta primo. Ex qua intelligitur, quod Nauar. habet in Enchir. cap. 12. nu. 80. Sacerdotem cui confitetur aliquis habens priuilegium, quo potest cum ipso dispensare in voto, non censeri dispensasse eo ipso, quod post legitime factam confessionem, ipsum absoluerit ab omnibus peccatis suis, & censuris, quoniam talis absolutio non prouenit à voluntate dispensandi in voto, aut illud commutandi, quæ fuerit expressa exteriori signo.

362. Tandem facturi finem monebimus illud quod latius tractat Suarez in eodem libro cap. 20. cum commutatio fieri possit, tum in bonum melius, tum in æquale, tum in minus: factam in melius sic seruandam esse, vt uouenti qui illam acceptauit non sit liberum relicta materia in quam facta est commutatio, resumere eam de qua fecit votum. Ratio est: quia acceptatio talis commutationis vim habet noui voti, quo acceptans obligauit se ad reddendum Deo aliquid melius, quam antea promiserat. Vnde hoc implere uelle illo relicto, est virtute commutare votum ex meliore in minus bonum, quod non licet. Sic enim is qui uouit clericatum, & tale votum mutauit in votum religionis, non potest sine dispensatione religionem non ingredi, contentus clericatu. Factam autem commutationem in æquale bonum non ob stare quin uouens possit satisfacere voto, implendo quod uouit, relicto eo in quod commutatum fuit ipsius votum. Ita citato Azorio idem author ibidem numero quarto statuit. Et ratio esse potest, quod talis commutatio merito uideatur facta in fauorem uouentis, tanquam gratia quædam, sicut paulo superius proposuimus: atque adeo non immerito dici possit eiusmodi commutatio eo sensu facta, vt uouenti liceat adhuc si velit votum in sua materia implere, cum in eo nec repugnantia nec iniustitia cernatur: vt nec cum dispensator ei qui domino suo aliquid liberaliter promisit, gratiose permittit, vt aliud æquale, & ipsi domino perinde gratum det si velit. Factam denique commutationem in minus bonum, non ob stare, quin votum possit in sua materia impleri, patet; quia sicut illa est bonum melius, ita est & Deo gratus.

TRACTATUS IV.

vt præcedentis appendix.

De statu Religiosorum.

VONIAM voto potissimum Religiosorum status constat: conuenienter de eo præcedenti subiungitur tractatus. Ad quem spectant quæ habentur in secunda parte decreti causa 18. 19. & 20. & in reliquis iuris canonici partibus, quæ habentur quinque titulis: quorum primus est de regularibus & transeuntibus in religionem. Secundus, de conuersione conjugatorum. Tertius, de statu monachorum & regularium. Quartus, de religiosis domibus. Quintus, ne clerici vel monachi secularibus negotiis se immisceant:

Quibus accedit Concilium Tridentinum multis in locis quos Azor collegit in prima parte Moral. Institut. lib. 12. cap. 18. De eodem uero post Diuum Thomam 2. 2. in quatuor ultimis quæstionibus, agunt præter Summularios in uerbo [Religio, aut in uerbo] Religiosus, & in uerbo [Nouitius] multique alij: & inter cæteros ad iudicium de peccatis nobis propositum accommodate Nauar. in quatuor commentariis seu tractatibus de regularibus tomo primo suorum operum, & Azor in citato lib. 12. & seq. 13. apud quem, & adhuc apud Emanuelem Rodericum in tribus tomis quæstionum regularium relinuemus uidentia, quæ sunt particularia diuersorum ordinum religiosorum: contenti communibus, ex quibus Parochus aut alius audiendis confessionibus expositus, cuius instructionem intendimus, habet vnde non censetur cæcus cæcum ducere, religiosi confessionem audiens, sicut non nunquam ei datur occasio. Primo autem dicemus de requisitis ad statum Religiosorum. Secundo, de iis quæ incumbunt religionem ingressuris. Tertio, de iis, quæ ingressis. Quinto de iis, quæ egressis.

CAP. XXIV.

De requisitis ad statum Religiosorum.

SVMMARIVM.

- 363 Denomine Religiosi & necessitate uotorum paupertatis, castitatis, & obedientie ad statum religiosum.
- 364 Religiosus status præter eadem uota, requirit Sedis Apostolicæ approbationem.
- 365 Ad statum Religiosorum, nec illa tria uota sine istiusmodi approbatione, nec, hæc sine illis sufficere potest.
- 366 Tria memorata uota esse solemnia, non est necessarium ad statum religiosum.
- 367 Ratio eius rei.
- 368 Solutio eorum que in contrarium obijci possunt.
- 369 Tres uita spiritualis modi: ex quibus distinguuntur tria genera ordinum Religiosorum.
- 370 Inter varios ordines religiosos quis cui præstare consensus sit.

369. PRÆNOTANDVM est, Religiosos quidem dici posse omnes qui sanctæ ac pie Deum colunt: eo quod religionis uirtus sit, qua Deo cultus debitus exhibetur: per antonomasiam tamen quandam Religiosos in Ecclesia nominari consueuimus eos qui peculiari uitæ instituto, & nominatim tribus uotis paupertatis, castitatis & obedientie se totos diuino cultui addixerunt. Vnde illorum status requirit tanquam necessariam conditionem eadem tria uota: quæ ea de causa religioni essentialia esse dicuntur. Ratio uero talis necessitatis est, quod is status sit hominum tendentium ad perfectionem, consistentem in coniunctione cum Deo sine ipsorum ultimo. Quæ quidem coniunctio fit per charitatem, iuxta illud primo 1. Ioan. 4. Qui manet in charitate in Deo manet, & Deus in eo:] atque illud ad Coloss. 3. Super hæc autem omnia charitatem habete, quod est uinculum perfectionis.] Iam uero ad charitatem habendam, & ut quis Deum perfecte diligit, debet se totum tradere, omniaque talis dilectionis impedimenta remouere, ad quod utrumque consequendum, opus habet obedientia castitate, & paupertate perpetuis, quibus Deo se omnino tradat: per obedientiam quidem quoad animum: per castitatem uero, quoad corpus: & per paupertatem quo ad bona externa.

Impedimenta uero sunt mundanæ cupiditates: iuxta illud 1. Ioan. 2. Si quis diligit mundum non est charitas Patris in eo; quoniam omne quod est in mundo concupiscentia carnis est, concupiscentia oculorum, & superbia uitæ.] Quibus uerbis significat tres esse impedimentorum charitatis quasi fontes: qui ut obstruantur tribus memoratis uirtutibus est opus: castitate quidem, ut obstruatur concupiscentia carnis: paupertate uero, ut concupiscentia oculorum: & demum obedientia, ut superbia uitæ. Non sufficiunt autem eadem uirtutes ad religiosum statum, nisi ad eas votum accedat, quo promissione facta Deo obstringat se quis ad

earum

earum perpetuam obseruationem: quia religio, prout de ea loquimur, status quidam est consistens in conditione vitæ immutabili ex D. Thom. 2. 2. quæst. 183. art. 1. Vide Azorium in 1. par. Moral. Institut. lib. 1. cap. 23. & Leonard. Lessium De iur. & iure, lib. 2. cap. 41. dubit. 1.

364. Requirit quoque religiosum statum (quod plenius iidem ibidem tractant) vt approbatus sit à Summo Pontifice. Ratio est, quia is nequit esse supra communem Christianorum statum, cuius obligationi obseruandi diuina precepta, superaddit obligationem obseruandi consilia diuina: nisi modo peculiari à Christo descendat (mediante scilicet ipsius in tertis Vicario Summo Pontifice; perinde ac descendunt ceteri gradus Ecclesiastici, & iurisdictiones spirituales) iuxta illud Apostoli ad Ephes. 4. Ex quo omne corpus compactum & connexum per omnem iuncturam subinfiltrationis, &c. Atque inde est, quod in statu religioso peculiariter vitatum sit, vt religiosus obediatur Prælato tanquam Christo; in eoque ille Christum intueatur, vt in eo qui potestatem à Christo habet ad gerendum per eam, vices ipsius.

Accedit quod Ecclesia seuerè prohibeat vllum religionis nouum ordinem institui sine approbatione Sedis Apostolicæ. Sic enim ex Concilio Lateran. sub Innocentio III. habetur in cap. finali, De religiosi domibus. Ne nimia religionis diuersitas grauem in Ecclesia Dei confusionem inducat: firmiter prohibemus ne quis de cætero nouam religionem inueniat. Quam constitutionem Concilium Lugdunense renouat, prout refertur in cap. Religionum, eodem tit. in 6. vbi de hac dicitur: Religionum diuersitatem nimiam, ne confusionem induceret generale concilium consulti prohibitione vetauit. Et paulo post subiungitur: Repetita constitutione districtius inhiibentes ne aliquis de cætero nouum ordinem aut religionem adinueniat. Id quod vsus ostendit intelligendum esse de adinueniente mandando executioni inuentam, sine Summi Pontificis approbatione. Nam constat post talem constitutionem nouas religiones fuisse approbatas ab ipso Summo Pontifice, quod nemo improbare audeat: approbati autem non potuisse nisi iam inuentæ eidem proponerentur.

365. Hinc autem sequitur, nullum statum vitæ, post Concil. Lateran. institutum, quantumuis perfectum, & tribus ante dictis votis perpetuis muniti, nisi sit approbatus à Summo Pontifice esse veram religionem: sicut neque est, quantumuis vitæ uersa approbatus sit à Summo Pontifice, si non liceat eadem tria vota perpetua. Qua de causa militares ordines qui matrimonio vtiuntur, religiones simpliciter esse negat D. Thom. 2. 2. quæst. 186. art. 4. ad 3. (de qua re Azor plenius in 1. par. Moral. Institut. lib. 13. cap. 3. quæst. 2. & 3.) ita vt non sufficiat cum eadem approbatione vnum talium votorum habere, vel etiam duorum, g. votum obedientiæ, non autem paupertatis & castitatis, aut vota obedientiæ & castitatis, sed non paupertatis. Quamquam istiusmodi aliquem statum complectens in materia fauorabili, in qua verba sumuntur in lata significatione, comprehenduntur sub nomine Religiosorum: nõ item in materia odiosa, in qua voces proprie accipiuntur. Secus vero quãdo status vitæ fuerit ab Ecclesia permixtus quidem, non tamen approbatus: quia talem sequentes, ne quidem in fauorabili materia comprehenduntur nomine Religiosorum: cuiusmodi sunt ea, quæ iuxta cap. Indemnitate, §. penult. de elect. in 6. vocantur Canonice seculares. Itemque ea quæ Beguinæ, quarum mentio habetur in Extrauag. vnica, De religiosi domibus.

366. Ceterum sicut tria illa vota ad statum religionis vere proprieque dictum requiruntur: ita etiam ad illum constituendum sufficiunt hoc ipso, quod in aliquo ordine per Sedem Apostolicam approbato emittuntur tempore & modo debito; neque Ecclesiasticis institutis cõtrario: siue illa sint solemnia, siue simplicia: ita vt non repugnet aliquem vere proprieque Religiosum esse, quantumuis votum solemnem seu professionem non fecerit, sed solum triplex, votum simplex perpetue paupertatis, castitatis, & obedientiæ. Ad cuius rei confirmationem Gregor. à Valent. 2. 2. disput. 10. quæst. 4. puncto 2. assert. 5. adfert autoritatem Summorum Pontificum, qui nostræ Societatis institutum approbarunt. Eorum aliquot bullas ad rem præsentem facientes habet Azor in cit. lib. 13. cap. 7.

In ter cetera enim, id ipsum nostram institutum continet, vt qui absoluto biennio Nouitiatus, modo apud nos confucto, tria propõta vota simplicia emittunt, eo ipso desinant esse Nouitij: ita vt censentur eo ipso cooptati esse in statu Religioso per Sedem Apostolicam approbato. Id quod est abur de declaratum à Gregorio XIII. in Bulla quam voco cit. A. 201. habet versus finem. Et confirmatur per illud q. Concil. Trident. sess. 25. cap. 16. De reformat. regul. id ipsum institutum approbati: ac tanquam pium commendat, nominatim quoad morem ipsum emittendi absoluto nouitiatu, vota illa tria non solemnia sed simplicia: per quæ is qui emittit desinit esse Nouitius, & incipit vere ac proprie esse Religiosus. Postquam enim statuit, vt finito tempore nouitiatus Superiores quos Nouitios habiles inuenerint ad proficendum, admittant, aut è Monasterio eos eiciant, subiungit hæc verba: Per hoc tamen sancta Synodus non intendit aliquid innouare, aut prohibere quin religio Clericorum Societatis Te s v iuxta pium eorum institutum, à sancta Sede Apostolica approbatum Domino & eius Ecclesiæ inferuire possint.

367. Rationem reddit Gregor. à Valent. ductam ex ipsa natura religiosi status: in quo aliquis vere ac proprie constituitur per hoc, vt quæ iam cum immobilitate, & cerimonia, actione externa (ex qua res pateat Ecclesiæ iudicio) totus per votum paupertatis, castitatis, & obedientiæ diuino obsequio addicitur in certo vitæ genere, & instituto. At quin possit cum emissionem votorum simplicium adesse ceremonia seu actio externa, ex qua Ecclesiæ pateat de illis, nulla ratio datur dubitandi. Quod vero eadem emissio ad iudicandum status vitæ immobilitatem sufficiat, hinc constat: quia non est in eius qui prædicto modo vota memorata emisit, arbitrio positum retrocedere, seque eximere ab eo vitæ genere, cui per illa se addixit. Ea enim sunt promissio perpetua, perinde ac professio, ideoque obligant in perpetuum ab eo instanti, quo emissæ sunt; non secus ac cum quis promittit alicui se in perpetuum ei seruiturum, vere eo ipso se mancipat eius seruitio atque ab illo tempore seruus eius est. Nec refert quod possit quis liberari à conditione talis status. Nam ad immobilitatem status vere & proprie dicti, non requiritur vt nullo modo possit quis de eo dimoueri, sed tantum vt ab eo nequeat suo arbitratu liberari. Sic enim is qui est in vere proprieque dicto statu seruitutis, ideo est tantum, quod non possit ab eo pro arbitratu suo se liberari. Nam manumitti potest à domino suo, & liberæ conditionis fieri. Imo, & qui professionem, seu vota solemnia emisit in religione approbata, ex rationabili causa potest autoritate Summi Pontificis, ab eodem statu liberari: vt ipse Gregor. à Valent. bene ostendit in præced. disput. 6. quæst. 6. punct. 7. vt & Azor in 1. par. Moral. Institut. lib. 12. cap. 7.

368. Verumtamen quia communis vsus in Ecclesia fuit, vt qui religiosum statum sequerentur, vel Nouitij essent vel professi: authores (quorum meminit Azor in præced. lib. 11. cap. 23. quæst. 3.) dixerunt Religiosum vere & proprie neminem esse, nisi solemnium votorum professione deuinctum: significantes scilicet, non sufficere ad eum statum, quod quis religionem ingressus, factus sit Nouitius; prout habetur ex cap. Religioso, De sentent. excommunicat. §. 6. §. Quamuis. Cetera autem quæ in contrarium obici possunt soluuntur dicendo, rationem religionis proprie vereque dictæ, esse quidem vnã, consistentem in anteceditis votis & Sedis Apostolicæ approbatione: tamen varias esse determinationes ipsius ad varios illos instituti vitæ modos, ex quibus pendet diuersitas & multitudo quæ in Ecclesia cernitur Religiosorum ordinum. Pro quo vide Lessium De instit. & iure, lib. 2. cap. 41. dubit. 2.

369. De quibus omnibus in particulari quæ difficultatem videntur habere, Azor persequitur in cit. lib. 12. ad cap. 19. & toto lib. 13. Tantum notabimus eos ad tria genera reduci, iuxta tres modos quibus Deum diligere, eique seruire possumus. Primo quidem inhaerendo ipsi per cõtemplationem: secundo, seruiendo ei in membris suis per actionem: vt alédo pauperes, suscipiendo peregrinos, armis protegendo Ecclesiam: tertio obsequium est præstando per cõiunctionem cõtemplationis cum actione, id est, pari cura & diligentia posita in actionis & cõtemplationis studio. Ex his enim modis tria

genera distinguuntur ordinem Religiosorum: vnum eorum qui solam vitam contemplatiuam profitentur: vt in situ autus à S. Brunone, Carthusianorum alique similes. Alterum eorum qui profitentur solam vitam actiuam: vt ordo equitum Melitenfium & aliorum qui Deo inferuiunt, Ecclesiam in armis protegendo, aut agrotorum curam gerendo in Xenodochiis, aut alia misericordiam corporalia erga egentem exercendo, gratum Deo obsequium præstant. Tertium est lenique eorum, qui profitentur vitam ex contemplatione & actione mixtam: videlicet vacantes tum sibi, meditatione diuinorum, curando adhaerere Deo; tum etiam proximis, sacramentorum administratione, aliisque spiritualibus remediis salutem eius procurando. Tales censentur ordines instituti à Sanctis Dominico, Francisco, nonnullisque aliis et iam nostris temporibus.

370.

Atque primum genus præstare secundo, & vtroque eorum tertium præstantius esse D. Thom. 2. 2. quæst. 188. art. 6. definit, quia vita contemplatiua (excepto casu necessitatis) potior est vita practica, prout in præced. quæst. 182. art. 1. ipse probat: tum per illud Lucae 10. Martha Martha sollicita es & turbaris ergo plurima. Porro vnum est necessarium: Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea:] tum per rationes quibus Aristot. idem ostendit in 10. Ethic. cap. 7. & 8. Vita vero mixta potior est quam contemplatiua, quia (inquit D. Thomas in art. 6. ante memorato) sicut illuminare maius est quam lucere solum: ita maius est contemplata tradere aliis, quam solum contemplari. Accedit ad confirmationem exemplum, tum Christi, tum etiam Apostolorum qui accenderunt lucernam, non vt ponerent eam sub modio, sed super candelabrum, vt alios illuminarent. Accedit quoque status Episcoporum, qui cum sit status perfectionis, vitam mixtam requirit.

In eodem vero genere, ordo ille prior ceteri potest: primo, qui maxime excellit in obedientia: cuius votum potissimum esse inter vota religionis, præclare docet D. ipse Thom. 2. 2. quæst. 186. art. 8. quem satis familiariter perspicueque loquentem qui vult videre potest. Secundo, ex eod. D. Thoma in seq. 188. art. 6. ceteri potest in eodem genere ordo ille potior, qui ordinatur ad præstantiorem actum instituti vitæ: quod ipse amplectitur. Sicq; inter ordines amplectentes vitam actiuam, præstantior est ille qui instituitur ad redemptionem captiuorum, quam qui ad receptionem hospitem. Tertio, ex eodem D. Thoma ibidem is quoque potior est qui ad plura charitatis opera ordinatur quam alius: vel qui habet statuta conuenientiora ad consequendum finem sibi propositum. Qua de re videri potest Gregor. à Valent. 2. 2. in fine: & plura de istiusmodi eomparatione particulari, Azor in præced. lib. 11. cap. 24. vt & de eomparatione status religiosi cum statu Episcoporum & Parochorum: in quibus immorari non videtur necessarium ad nostrum institutum.

CAPVT XXV.

De ingressu religionem.

SUMMARIUM.

- 371 Non est quidem necessarium per se longa deliberatione vti ante ingressum religionis, est tamen per accidens.
 372 A Deo petendum consilium per preces, &c. & à seipso per probationem propriarum virtutum.
 373 Non est illicitum inducere aliquem ad ingressum religionis, nisi id fiat metu incusso.
 374 Aut largitione munerum simoniaca, aut mendacijs, aut si inductio sit ad monasterium in quo male viuunt.
 375 Quatenus alicui religionis ingressum dissuadere liceat.
 376 Potest quis ingredi religionem non habens impedimentum, siue personale siue reale: ac quando illud contingat.
 377 De impedimento matrimonij & Clericali status Episcoporum, non aliorum Clericorum.
 378 Varia debita realia impedimenta ne quis religionem ingrediatur.
 379 Ad quid teneatur is, qui certum monasterium se ingressurum vult, si in eo non admittatur.
 380 Ad quid item qui vult absolute aliquod religionis genus, aut inueterse religionem, aut dissolutam.

381 De eo qui recusat admitti, nisi literas aut artem discat: & eo qui vult absolute religionem, & in particulari aliquam, eo cui superuenit impedimentum.

382 Qui fecit votum religionis non satisfacit suscipiendo Episcopatum, sicut ingrediendo religionem perfectionem. Quatenus vero ingrediendo aque perfectam aut minus perfectam.

383 De libertate quam habet religionem ingressus, egrediendi intra annum probationis.

QVINGVE quæstiones hoc loco tractandæ occurrunt. Prima, An sit opus magna deliberatione vti, ante ingressum religionis. Secunda, An liceat alium inducere ad talem ingressum. Tertia, An liceat eundem ingressum alicui dissuadere. Quarta, An quilibet possit ingredi religionem. Quinta, Ad quid teneatur qui vult religionem ingredi, nec admittitur.

QVÆSTIO I.

An opus sit magna deliberatione vti ante ingressum religionis.

Hanc tractat D. Thom. 2. 2. quæst. vlt. art. vltimo: optime respondens; quod ex parte religionis ac per se, non sit opus magna deliberatione: quia status est valde laudatus (quod aduersus impugnantes religionem, idem D. Thom. bene ostendit in opusculo 19. & aduersus sectarios nostri temporis late tractat Gregor. à Valent. 2. 2. disput. 10. quæst. 4. puncto 1.) & in quo sperantes in Domino mutantur fortitudinem, asilum pennas sicut aquilæ, current & non laborabunt, ambulabunt & non deficient, Isaïæ 40.] Is ipse Dominus est, qui apud eundem in seq. cap. 49. ait: Nunquid obliuisci potest mulier infantem suum, vt non misereatur filio vteri sui: etsi illa obliuiscit; ego tamen non obliuiscar tui.] Qua promissione facta ab eo qui optimus, omnipotensque est, nec fallere potest: nihil maius & efficacius requirere potest quis, ad confirmandam spem, qua super illum curam suam, iuxta Plalm. 54. versum 23. omnemq; suam sollicitudinem in eum proiciat, iuxta D. Petri monitum in prima sua Epist. cap. 5. versu 7. Hinc in epistola ad Paulinum circa finem ait D. Ieronym. Festina quæso te, & herenti in salo nauiculæ funem magis præscinde, quam solue.] Vide Azorium in catato lib. 12. cap. 1. quæst. 1.

Ex parte ingressuri vero, & ex accidenti contingere possit vt magna sit opus deliberatione, maturaque consilio ad ingressum religionis: vt exempli gratia, quando multa adfuerint impedimenta, ex parte ipsius ingressuri: qualia sunt infirmitas corporis, onus quo grauius debitis, aut aliud eiusmodi. Item quando quis in particulari deliberat quam religionem ingredi debeat, hancne potius quam illam. In quo casu monet D. Thom. non esse capiendum consilium à quibusuis, sed à viris probis & doctis, qui prodesse possint nec obesse velit.

Omnino vero expedit volenti intrare religionem, vt à Deo consilium capiat per orationes, ac frequentationem Sacramentorum, & lectionem librorum piorum, auditionemque verbi Dei: atque vt seipsum probe diligenter an sit animo paratus, viresque habeat sufficientes ad præstanda omnia quæ religio requirit, ne humeros supponat oneri, cui non sit ferendus. Qua de re Dominus nos monitos esse voluit, proponens Lucae 14. duas parabolas: quarum vna est de volente edificare turrim, qui prius computat sumptus qui necessarii sunt, si habeat ad perficiendum; altera est de Rege qui iturus committere bellum aduersus alium regem, sedens prius cogitat si possit cum decem millibus occurrere ei qui cum viginti millibus venit ad fe. Itaque vt post Caiet. ad cit. D. Thomæ locum habet Nauarrus in Enchir. cap. 12. num. 49. religionem ingressurus, sed bene dispositum inuenire sic debet, vt in Deo totam suam fiduciam colloquet, sperando quod eius auxilio valebit quodcumque religionis onus sustinere: neque eam prius ingredi, quam superet sibi (saltem post ingressum) presitutum iri tali fiduciam; vt pote necessarium ad subsistendum in statu in quo est colluctatio, assiduumque bellum aduersus mundum, carnem propriam, & Diabolum hostes potentissimos.

QVÆ.